

هُوَ الْغَرِيزُ

دوره علوم و معارف اسلام
ع

سَائِلُ الْمَسْأَلَةِ

در سیر و سؤالات

تألیف

حضرت علامه آیه الله حاج سید محمد حسین حسینی طهرانی

قدس الله نفسه الزکیة

حسینی طهرانی، سید محمدحسین، ۱۳۴۵ - ۱۴۱۶ ه.ق.

رسالة لبّ اللباب در سیر و سلوک اُولی الألباب / تألیف سید محمدحسین حسینی

طهرانی. - ویرایش ۳ مشهد: علامه طباطبائی، ۱۴۴۳ ه.ق.

۱۹۲ ص. - (دوره علوم و معارف اسلام؛ ۴)

اصل این رساله، سلسله دروس اخلاقی و عرفانی مرحوم علامه طباطبائی (قده) است که پیرامون طرح کلی سلوک إلى الله، شرح عوالم مقدم بر عالم خلوص (اسلام، ایمان، هجرت، جهاد)، شرح طریق و کیفیت سیر إلى الله، و شرائط لازم سلوک می باشد.

کتابنامه.

۱. آداب طریقت. ۲. عرفان. ۳. اخلاق عرفانی. ۴. خودسازی (اسلام).

۵. تصوّف. الف. عنوان. ب. عنوان: لبّ اللباب در سیر و سلوک اُولی الألباب.

ج. فروست: علوم و معارف اسلام.

۲۹۷/۸۴

BP۲۸۸

ISBN 978 - 600 - 5738 - 40 - 7

شابک با جلد زردی ب ۹۷۸ - ۶۰۰ - ۵۷۳۸ - ۴۰ - ۷

ISBN 978 - 600 - 5738 - 41 - 4

شابک با جلد سفید ب ۹۷۸ - ۶۰۰ - ۵۷۳۸ - ۴۱ - ۴

دوره علوم و معارف اسلام (۴)

رسالة لبّ اللباب در سیر و سلوک اُولی الألباب

تألیف: حضرت علامه آية الله حاج سید محمدحسین حسینی طهرانی رحمته الله

طبع اول همراه باضافات و ویرایش جدید (طبع بیست و پنجم): رمضان المبارک ۱۴۴۳ هجری قمری

تعداد: ۲۰۰۰ نسخه

لیتوگرافی، چاپ: ایران زمین صحافی: زرینه

ناشر: انتشارات علامه طباطبائی، مشهد مقدّس، تلفن ۳۵۵۹۲۱۲۵ - ۰۵۱

این کتاب تحت إشراف «مؤسسه ترجمه و نشر دوره علوم و معارف اسلام»

از تألیفات حضرت علامه آية الله حاج سید محمدحسین حسینی طهرانی

به طبع رسیده و کلیه حقوق آن محفوظ و مخصوص این مؤسسه می باشد.

Email: info@maarefislam.com

فهرست تفصیلی مطالب و موضوعات
رسالة لبّ الألباب
در سیر و سلوک اُولی الألباب

صفحه

عنوان

۲۹

مقدمه مؤسسه

مقدمه مؤلف

۳۳ تا صفحه ۴۲

شامل مطالب:

- ۳۳ گرایش به عالم غیب، جزء غرائز افراد بشر است
- ۳۳ این غریزه انسان، ناشی از جذبه پروردگار متعال است
- جذبات الهی است که انسان را تا رسیدن به مقام ذات حضرت معبود
- ۳۳ حرکت می دهد
- ۳۴ جذبة من جذبات الرحمن تُوَازی عبادَةَ الثَّقَلین
- ۳۴ تمام مراتب وجودی انسان بایستی در سفر بسوی کعبه مقصود به کار افتد
- ۳۴ بدن و ذهن و روح، هر سه باید در مسیر عبودیت باشند
- ۳۴ ظاهر بدون معنی، و معنای بدون ظاهر، هر دو از حقیقت دور و مهجورند
- نور خدا در تمام مظاهر عالم جاری است، پس عبادت نیز باید با تمام
- ۳۵ مراتب وجود انسان صورت پذیرد

صفحه	عنوان
۳۵	راه صحیح و مستقیم در عبادت، جمع بین ظاهر و باطن است
۳۶	علوم ذهنی، به تنهایی برای طی مدارج کمال انسان کافی نیستند
۳۶	پرداختن به حکمت و فلسفه گرچه دستور آیات و روایات است اما بدون شهود باطنی نارساست
۳۶	قناعت کردن به علوم استدلالی، سیرکردن ذهن و فکر و گرسنه گذاشتن قلب و روح است
۳۷	دین قویم اسلام، به تکمیل هر دو جنبه تفکر و شهود دستور می دهد
۳۸	فخر فلاسفه عالم: صدرالمتألهین (ره) در نهایت به عبودیت و تهذیب نفس رو آورد
۳۸	کلام صدرالمتألهین (ره) در مقدمه کتاب اسفار، درباره انقلاب درونی و فتح باب الهی
۳۹	مقام رفیع علمی و عرفانی مرحوم آیه الحق آخوند ملاحسینقلی همدانی
۴۰	مرحوم آیه الله سید احمد کربلانی و مرحوم آیه الله حاج سید علی قاضی، از تربیت یافتگان مکتب عرفانی مرحوم آخوند ملاحسینقلی همدانی
۴۰	أعلى الله مقامهم
۴۰	سیر علمی و عرفانی مرحوم حضرت علامه طباطبائی قدس سره
۴۰	علامه طباطبائی (ره) در نهایت، راحله خود را در آستان مقدس قرآن
۴۰	فرود آورد
۴۱	مرحوم آیه الله شهید مطهری پس از عمری تدریس و تحقیق، قدم در میدان سیر و سلوک عملی و عرفان شهودی پروردگار نهاد
۴۲	سبب تدوین کتاب حاضر
۴۲	تدریس دروس اخلاقی و عرفانی در قم توسط مرحوم علامه طباطبائی
۴۲	اهداء کتاب به روح مرحوم شهید مطهری

معرفت اجمالی و طرح کلی سلوک الی الله

از صفحه ۴۵ تا صفحه ۷۷

شامل مطالب:

- ۴۶ گرفتاری بشر در ظلمت عالم ماده و کثرت
- ۴۶ نسیم‌های جانفزای الهی به نام «جذبه»
- ۴۷ معنای اصطلاحی «سیر» و «سلوک»
- ۴۷ زاد و توشه این سفر روحانی، مجاهده و ریاضت نفسانی است
- ۴۷ ورود به عالم برزخ، و گرفتارشدن به کثرات آنفسیه
- ۴۷ صدمه و آزار کثرات آنفسیه بیشتر از کثرات خارجیّه است
- ۴۸ پنهان شدن موجودات خیالیّه در زوایای خانه دل
- ۴۹ عبور از عالم برزخ و ورود به عالم روح و مراحل پس از آن
- ۴۹ توفیق رسیدن به «فنا» و «بقاء»
- ۴۹ ثبوت حیات ابدی در مقام بقاء
- ۴۹ اثبات حیات ابدی در مقام بقاء، از آیات قرآن مجید
- ۵۰ وجه الله، زوال پذیر نمی باشد
- سالکانی که به مقام «بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ» رسیده اند، همان اَسْمَاء
- ۵۱ جلال و جمال ربوبی هستند
- مراد ائمه علیهم السلام از «نَحْنُ اَسْمَاءُ الله» همان فناء در ذات احدیت
- ۵۱ است
- ۵۱ «مراقبه»، از ضروریات سلوک است
- ۵۱ مراقبه، از حتمیات سالک در تمامی مراحل سلوک است
- ۵۲ درجات و مراتب مراقبه، بالنسبه به مراحل سلوک مختلف خواهد بود
- ۵۲ هویداشدن آثار عشق و محبت پروردگار، در اثر شدت مراقبه

۵۲	مقصود از «می» در اصطلاح عرفا
۵۳	موجودات برزخیّه، در ابتدای امر به صورت نور هائی ظاهر می شوند
۵۳	مشاهده نور نفس در هنگام عبور از عالم برزخ
۵۳	مشاهده نفس بصورت مادی، در ابتدای تجرّد نفس
۵۴	شهود تجرّد نفس، توسط مرحوم آیة الله قاضی
۵۴	ادراک تجرّد تام و کامل نفس
	حصول تجرّد نفس برای یکی از شاگردان مرحوم ملا حسینقلی همدانی،
۵۴	به دست ایشان
۵۵	تجلی نور اسفهبندی برای مرحوم آیة الله سید احمد کربلائی
۵۵	شهود توحید صفاتی حضرت حقّ
۵۶	مشاهده توحید اسمائی حضرت حقّ
۵۶	حاصل شدن شهود اسمائی در حال تلاوت قرآن
	تأثیر تلاوت سُور عزائم در نماز شب و تلاوت سُورۀ ص در نماز وُتیره
۵۶	شب جمعه
۵۶	حصول فناء ذاتی پس از فناء صفاتی و اسمائی
۵۷	طی نمودن مراحل فناء، منافاتی با هستی در عالم ماده ندارد
۵۷	دستیابی به مقام «بقاء به معبود»
۵۸	گفتار یکی از مجذوبین به نام بابا فرج الله مجذوب
۵۸	فرق بین حال و مقام
۵۹	اولیاء خاصّ الهی، بر هر دو عالم وحدت و کثرت إحاطه دارند
	پاسخ از این اشکال که: «درجات اعلای معرفت، منحصر است در
۵۹	معصومین علیهم السّلام»
۵۹	وصول به مقام توحید و ولایت، مورد دعوت آیات و روایات است

صفحه	عنوان
۶۰	بیان روایات دربارهٔ علّت بازماندن مردم از رسیدن به درجات کمال
۶۰	از جمله آثار وصول به عالم توحید، إحاطهٔ بر عوالم است
۶۱	آثار عوالم توحیدی، پس از ترک تدبیر بدن، به نحو اتمّ حاصل میگردد
۶۲	درجات و حقائق عوالم ربوبی در قالب ألفاظ نمی‌گنجد
	انبیاء و ائمّه علیهم السّلام و همچنین عرفاء الهی، حقائق نوری را در قالب
۶۳	تمثیل و استعاره بیان نموده‌اند
۶۳	عالم خلوص و إخلاص
۶۳	خلوص دو قسم است: خلوص دین و خلوص ذات
	در قرآن کریم، خلوص و إخلاص به عمل و ذات هر دو نسبت داده
۶۳	شده است
۶۴	تحقّق إخلاص در ذات، موقوف است بر إخلاص در عمل
۶۵	آثار خلوص ذاتی:
۶۵	اول: شیطان، دسترسی به مخلصین ندارد
۶۶	دوم: مخلصین، از حساب و عرصات قیامت فارغ هستند
۶۷	سوم: جزای الهی دربارهٔ مخلصین، در مقابل عمل نیست
	چهارم: فقط مخلصین می‌توانند توصیف و حمد و ثنای الهی را آنگونه که
۶۸	سزاوار است بجا آورند
۶۹	راه یافتن به عالم خلوص، تنها با «قتل فی سبیل الله» میسر میگردد
	مراد از کشته شدن در میدان مجاهدهٔ با نفس اماره، قطع علاقهٔ روح از
۶۹	بدن و متعلقات آن است
	زهد و بی‌رغبتی به دنیا موجب می‌شود که سالک در اثر نفع یا ضرر
۶۹	دنیوی، خوشحال یا محزون نشود
۷۰	از سخت‌ترین مشکلات سالک الی الله، مبارزه با غریزهٔ «حبّ به ذات» است

- ۷۰ تا حَسَّ خودخواهی از بین نرود، نور خدا در دل تجلّی نمی‌کند
- ۷۰ باید با امدادهای رحمانی، حَبّ به ذات را به حَبّ به خداوند تبدیل نمود
- پس از قطع غُلقه از بدن و روح، تمام کارها و فعّالیت‌های سالک برای
- ۷۰ خدا خواهد بود
- ۷۱ کسی که به دنبال کشف و کرامت باشد، إخلاص در عبادت خداوند ندارد
- اگر کسی برای بروز قوای نفسانی ریاضت بکشد، هوای نفس خویش را
- ۷۱ معبود خود قرار داده است
- ۷۱ سالک باید از این مرحله که خود را برای خدا دوست داشته باشد نیز بگذرد
- پس از ترک نفس، کم‌کم در دریای جمال الهی غرق شده و اثری از او
- ۷۲ نخواهد ماند
- اگر ذرّه‌ای از آثار نفسانیّه در دل سالک باقی بماند، در مواقع امتحان الهی
- ۷۲ شکست خواهد خورد
- ۷۲ غلبه بر جنود نفس، تنها با عنایات خاصه پروردگار میسر میگردد
- توفیق یافتن مرحوم سیّد بحر العلوم به رفع آثار نفس پس از بیست و پنج
- ۷۲ سال مجاهده
- ۷۳ لزوم متابعت کامل از احکام شرعی، در تمامی مراحل سیر و سلوک
- ۷۳ ساقط شدن تکلیف پس از وصول به مقامات عالیّه، دروغ و بهتان است
- إتیان اعمال عبادیه برای نفوسی که به فعّلیّت تامّه رسیده‌اند، بجهت شکر
- ۷۴ پروردگار است
- ۷۴ تغیر حال تا به مرحله تحصیل ملکه نرسد کافی نیست
- اگر با پاکان عالم سنخیت پیدا نکند، با اندک لغزشی، به عالم سافل تنزّل
- ۷۴ داده می‌شود
- ۷۵ سالک باید ظاهر و باطن خویش را پاکیزه نماید